

Sinf: 2-sinf | Fan: Matematika | Yondashuv: STEM asosida

Mashg'ulotning maqsadi

✦ O'quvchilar ikki xonali sonlar ustida qo'shish va ayirish amallarini to'g'ri bajarishni, ustun shaklida ifodalash va amallarning bog'liqligini tushunib yechishni o'rganadilar. Ular raqamlarni o'rni bo'yicha (birliklar, o'nliklar) tahlil qilib, izchil fikrlash va teskari amallarni qo'llash ko'nikmasini rivojlantiradilar.

Mashg'ulot davomiyligi

🕒 40 daqiqa

Interfaol resurslar

Platformadagi interfaol resurslar 2-sinf Matematika darsligidagi **Sonlarni qo'shish va ayirish** mavzusidagi topshiriqlar asosida tayyorlangan.

Muhim va asosiy nazariy qism

12 34 Sonlarni qo'shishda birliklar bir-biriga, o'nliklar o'nliklarga qo'shiladi.

🔄 Ayirishda esa katta sondan kichik son ayriladi, natija farqni bildiradi.

📐 Agar birliklar yig'indisi 10 dan oshsa, o'nlikka o'tadi (yodda saqlash lozim).

🔧 **Amaliy mashg'ulot: "Sonlarni ustun bo'yicha hisoblaymiz"**

🎯 **Mashg'ulot maqsadi:** O'quvchilar ikki xonali sonlarni ustun shaklida qo'shish va ayirishni bajaradilar va teskari bog'lanishni ko'rsatadilar.

🔄 **Mashg'ulot bosqichlari:**

1. Qo'shish va ayirish misollarini ustun shaklida yozish

2. O'nlik va birlikni ajratish

– Har bir raqamni rangli tugmalar yoki qog'oz kvadratlar bilan belgilash

– O'nliklar va birliklar alohida joyga joylashtiriladi

3. Ayirishni tekshirish (teskari amal)

– O'quvchi $62 - 28 = 34$ degan ayirish misolini yozib, "qo'shib tekshirish" orqali tasdiqlaydi: $34 + 28 = 62$

4. Qo'shish/ayirish kvadratlari yasash

– Rangli qog'ozdan "ustunli misol" maketi tayyorlanadi

– Belgilar, sonlar va raqamlar alohida kesilib, yopishtiriladi

STEM fanlar bilan integratsiyasi

Matematika

- Ikki xonali sonlar ustida amal bajarish
- Teskari amallarni tushunish (qo‘shish–ayirish)
- Sonlar o‘rnini aniqlash (o‘nlik, birlik)

Texnologiya

- Amallarni model qilish: karton tugmalar, bloklar
- Ustunli misolni konstruktor shaklida joylashtirish

Informatika

- Interaktiv ustunli misollar (math games)
- “Amalni to‘g‘ri joylashtir” o‘yinlari

Tabiiy fanlar

- Amallar orqali haqiqiy miqdorlarni tushunish (masalan: olma, shokolad)
- Qo‘shish va ayirishni hayotdagi harakatlar bilan bog‘lash (olish, qo‘shish, qaytarish)

Qiziqarli fakt

 Qo‘shish va ayirish – bu eng qadimiy matematik amallar bo‘lib, ularni odamlar hatto yozuv ixtiro qilinishidan oldin tosh va tayoqchalar bilan bajargan! Qadimgi bobilliklar “yig‘indi”ni saqlash uchun ipga tugun bog‘lashgan!